

Správa o činnosti Slovenskej rastlinolekárskej spoločnosti za rok 2017

Slovenská rastlinolekárska spoločnosť (ďalej len „SRS“) v roku 2017 pokračovala vo svojej činnosti podľa schváleného plánu aktivít. Treba poznamenať, že činnosť spoločnosti je limitovaná obmedzenými finančnými prostriedkami a nie veľkou členskou základňou. Napriek týmto faktorom je vidieť záujem členov, ale aj nečlenov spoločnosti, o aktuálne problémy v ochrane rastlín. Išlo predovšetkým o oblasti ako sú praktická ochrana poľných plodín počas vegetácie, integrovaná ochrana rastlín, poradenstvo a vzdelávanie v oblasti používania prípravkov na ochranu rastlín, ale aj také oblasti ako sú ochrana vody a vodných zdrojov pred úletmi z prípravkov na ochranu rastlín, boj proti falšovaniu prípravkov na ochranu rastlín a zber prázdnych obalov. Mimoriadny záujem je o demonštračné ukážky, ktoré sú zamerané na bezpečnosť a účinnosť v ochrane rastlín. Okrem menovaných oblastí v roku 2017 sa SRS spolupodieľala na príprave seminára v ČR (Dolní Dunajovice), na realizovaní praktických kurzov pre konečných užívateľov zameraných na znižovanie úniku prípravkov v dôsledku úletu postrekovej hmly, úniku prípravkov v dôsledku povrchového odtoku a erózie a z bodových zdrojov znečistenia.

SRS v roku 2017 organizovala medzinárodnú konferenciu na tému „Bezpečnosť a účinnosť v ochrane rastlín“. Konferencia sa konala v rámci VII. slovenských rastlinolekárskeho dní.

V roku 2017 členovia „Predsedníctva SRS“ zabezpečovali vzájomnú komunikáciu elektronicky a telefonicky. Dole uvádzam prehľad odborných podujatí za uplynulý rok vrátane účasti členov SRS na nich:

1. Seminár: Pohled přes hranice, Dolní Dunajovice, Česká republika, 22.-23.3.2017

Odborný seminár sa uskutočnil na Morave (Dolní Dunajovice) na tému **Národní akční plán jako nástroj pro uplatnění inovací v systémech integrované ochrany rostlin**“. Počas seminára zazneli hodnotné prednášky z Čiech, Maďarska, Rakúska a Slovenska. Seminár organizovala Česká rastlinolekárska spoločnosť v spolupráci s Rakúskou pracovnou skupinou pre integrovanú ochranu rastlín a so Slovenskou rastlinolekárskou spoločnosťou. Na odbornom seminári sa zúčastnili príslušné orgány štátnej správy zo všetkých troch krajín vrátane zástupcov rastlinolekárskeho spoločností. Seminár sa dotkol viacerých oblastí, ktoré priamo súviseli s témou. Prínosom seminára bola taktiež diskusia.

Všetky prednášky sú dostupné na stránke www.rostlinolekari.cz

Aktívne zo Slovenska sa seminári vystúpil Ing. Stanislav Barok, ktorý prezentoval jeden príspevok s názvom: „**Ako sa uplatnia zmeny v ochrane rastlín v podmienkach Slovenska**“. Zo Slovenska sa seminára zúčastnili taktiež **ďalší šiesti účastníci** a to doc. Ing. T. Roháčik, CSc., doc. Ing. K. Hudec, PhD., Ing. J. Kotleba, Ing. P. Csicsay, Ing. J. Markovič, CSc. a Ing. J. Tancík, PhD. Títo vystúpenie na seminári nemali.

2. Vzdelávací kurz: Predchádzanie znečisťovania vodných zdrojov pri ošetrovaní poľných kultúr prípravkami na ochranu rastlín v dôsledku povrchového odtoku a erózie a z bodových zdrojov znečistenia, PVOD Kočín, 11.4.2017

So zvyšovaním povedomia o dôležitosti čistej vody sa zvyšuje aj úsilie o udržanie dobrého stavu vôd. Sme svedkami neustáleho zvyšovania kvality formulácií prípravkov na ochranu rastlín (ďalej len „POR“), zavádzania dobrej praxe v ochrane rastlín a zlepšovania celkovej technickej úrovne aplikácie POR. Toto všetko nám pomáha pri zabezpečení kvality vody. Na základe tejto skutočnosti európsky priemysel ochrany rastlín podporuje viaceré konkrétne aktivity a iniciatívy, ktoré pomáhajú chrániť vodné zdroje. Jednou z týchto iniciatív je aj Projekt TOPPS – Water Protection. Jeho uplatňovanie si vyžaduje spoluprácu priemyslu ochrany rastlín, poľnohospodárskej praxe, štátnej správy vrátane odbornej verejnosti. Kurz bol preto určený všetkým osobám, ktoré vykonávajú a zabezpečujú ošetrovanie poľných

kultúr POR. Ide predovšetkým o poradcov, fytoinšpektorov, agronómov, mechanizátorov, samostatne hospodáriacich roľníkov a pracovníkov distribúcie POR. Kurzu sa zúčastnilo 40 osôb. Zoznam účastníkov v prílohe.

3. Vzdelávací kurz: Predchádzanie znečisťovania vodných zdrojov pri ošetrovaní poľných kultúr prípravkami na ochranu rastlín v dôsledku povrchového odtoku a erózie a z bodových zdrojov znečistenia, RS Kyjov, 24.4.2017

So zvyšovaním povedomia o dôležitosti čistej vody sa zvyšuje aj úsilie o udržanie dobrého stavu vôd. Sme svedkami neustáleho zvyšovania kvality formulácií prípravkov na ochranu rastlín (ďalej len „POR“), zavádzania dobrej praxe v ochrane rastlín a zlepšovania celkovej technickej úrovne aplikácie POR. Toto všetko nám pomáha pri zabezpečení kvality vody. Na základe tejto skutočnosti európsky priemysel ochrany rastlín podporuje viaceré konkrétne aktivity a iniciatívy, ktoré pomáhajú chrániť vodné zdroje. Jednou z týchto iniciatív je aj Projekt TOPPS – Water Protection. Jeho uplatňovanie si vyžaduje spoluprácu priemyslu ochrany rastlín, poľnohospodárskej praxe, štátnej správy vrátane odbornej verejnosti. Kurz bol preto určený všetkým osobám, ktoré vykonávajú a zabezpečujú ošetrovanie poľných kultúr POR. Ide predovšetkým o poradcov, fytoinšpektorov, agronómov, mechanizátorov, samostatne hospodáriacich roľníkov a pracovníkov distribúcie POR. Kurzu sa zúčastnilo 26 osôb. Zoznam účastníkov v prílohe.

4. Vzdelávací kurz: Predchádzanie znečisťovania vodných zdrojov pri ošetrovaní poľných kultúr prípravkami na ochranu rastlín v dôsledku úletu postrekovej hmly a z bodových zdrojov znečistenia, Agroinštitút Nitra, 23.5.2017

So zvyšovaním povedomia o dôležitosti čistej vody sa zvyšuje aj úsilie o udržanie dobrého stavu vôd. Sme svedkami neustáleho zvyšovania kvality formulácií prípravkov na ochranu rastlín (ďalej len „POR“), zavádzania dobrej praxe v ochrane rastlín a zlepšovania celkovej technickej úrovne aplikácie POR. Toto všetko nám pomáha pri zabezpečení kvality vody. Na základe tejto skutočnosti európsky priemysel ochrany rastlín podporuje viaceré konkrétne aktivity a iniciatívy, ktoré pomáhajú chrániť vodné zdroje. Jednou z týchto iniciatív je aj Projekt TOPPS – Water Protection. Jeho uplatňovanie si vyžaduje spoluprácu priemyslu ochrany rastlín, poľnohospodárskej praxe, štátnej správy vrátane odbornej verejnosti. Kurz bol preto určený všetkým osobám, ktoré vykonávajú a zabezpečujú ošetrovanie poľných kultúr POR. Ide predovšetkým o poradcov, fytoinšpektorov, agronómov, mechanizátorov, samostatne hospodáriacich roľníkov a pracovníkov distribúcie POR. Kurzu sa zúčastnilo 20 osôb. Zoznam účastníkov v prílohe.

5. Medzinárodná konferencia: VII. slovenské rastlinolekárske dni, Nitra, 17.-18.10.2017

VII. rastlinolekárske dni sa konali pod názvom „**Bezpečnosť a účinnosť v ochrane rastlín**“. Neoddeliteľnou súčasťou ochrany rastlín, ktorú treba rozvíjať a mať neustále na pamäti je bezpečnosť a účinnosť v ochrane rastlín. To je aj dôvod, prečo si VII. rastlinolekárske dni dali za úlohu rozviesť túto problematiku podrobnejšie. Všetci totižto dobre vieme, že bezpečnosť a účinnosť v ochrane rastlín priamo vplýva na bezpečnosť a kvalitu rastlinných produktov, ktoré sú pod drobnohľadom nielen odbornej verejnosti, ale zvlášť pod drobnohľadom spotrebiteľov-konzumentov. Na samotnú bezpečnosť a účinnosť v ochrane rastlín možno pozerieť z viacerých aspektov. Jedným z najdôležitejších aspektov bezpečnosti je hodnotenie prípravkov na ochranu rastlín z hľadiska možných vedľajších účinkov na ľudský organizmus a zdravie ľudí, na zvieratá, vodné organizmy, včely a necieľové organizmy, pôdne a vodné organizmy, ryby, zdroje povrchových a podzemných vôd a následne schvaľovanie prípravkov na ochranu rastlín. Celý tento proces je kľúčový pre ďalší osud toho ktorého prípravku resp. prípravkov. Ďalším aspektom bezpečnosti je kontrola ošetrených rastlinných produktov

z pohľadu obsahu rezíduí z prípravkov na ochranu rastlín. Túto zabezpečujú poverené orgány štátnej správy. Rastúci fenomén falšovania a nelegálneho dovozu prípravkov na ochranu rastlín z pohľadu bezpečnosti potravín je aspektom, ktorý nie je možné prehliadať. Naopak sa mu treba venovať s čoraz väčšou serióznosťou a hľadať spoločné riešenia. V neposlednom rade prínos aplikačnej techniky na bezpečnosť operátora a na zvýšenie účinnosti a cieľného použitia prípravkov na ochranu rastlín je aspektom, ktorý nie je možné si nevšimnúť. V rámci rastlinolekárskeho dňa zaznejú stanoviská a názory domácich a zahraničných odborníkov k hlavnej téme, odpovede na aktuálne otázky a problémy. Neoddeliteľnou súčasťou tohtoročných rastlinolekárskeho dňa je ich ukážková – demonštračná časť, ktorá sa uskutoční na výstavisku Agrokomplex.

Konferencie sa zúčastnili okrem domácich účastníkov aj zástupcovia odborníkov z Českej republiky, Holandska, Maďarska, Nemecka, Rakúska, odborníci zastupujúci Európsky úrad pre bezpečnosť potravín so sídlom v Parme (EFSA) a Európsku asociáciu ochrany rastlín (ECPA), ktorá sídli v Bruseli. Konferencia trval dva dni a mala konferenčnú časť – prednášky a druhý deň bol venovaný ukážkovej časti, ktorá sa odohrávala na výstavisku Agrokomplex. **Súčasťou konferencie boli mediálne výstupy v STV a v rádiu Regina.**

6. Konferencia: XX. české rastlinolekárske dni, Pardubice, Česká republika, 8.-9.11.2017

České rastlinolekárske dni sa konali ako obvykle v Pardubiciach. ČRD sa organizovali pod názvom: **“INTEGROVANÁ OCHRANA ROSTLIN – DŮLEŽITÝ NÁSTROJ RACIONÁLNÍHO VYUŽÍVÁNÍ PESTICIDŮ“**. Českých rastlinolekárskeho dňa sa za SRS zúčastnili: **Ing. A. Škúciová, Ing. Peter Csicsay a Ing. Jozef Markovič**. Všetci sú členmi SRS.

7. Konferencia: 58. rakúske rastlinolekárske dni, St. Pölten, Rakúsko, 28.-29.11.2017

58. rakúske rastlinolekárske dni, ktoré organizovala Rakúska pracovná skupina pre integrovanú ochranu rastlín, sa uskutočnili v dňoch 28.-29.11.2017. Konali sa v meste St. Pölten. Hlavnými témami bola problematika:

- Menej účinných látok, konsekvencie pre poľnohospodársku produkciu;
- Vzrastajúca rezistencia;
- Mykotoxíny – systém prognózy;
- Právna istota pri kúpe nového postrekovača;
- Ochrana rastlín v poľných kultúrach prostredníctvom novo registrovaných prípravkov.

Jednotlivé témy veľmi vhodne zapadali do súčasného obdobia, keďže neustále dochádza k diskusiám, či poľnohospodársku produkciu v dostatočnej kvalite je možné zabezpečiť bez chemickej ochrany a čo je potrebné robiť, aby sa zároveň zabezpečila trvalá udržateľnosť poľnohospodárstva. Prednášky pripravili zástupcovia Spolkového ministerstva pre pôdohospodárstvo a lesníctvo, životné prostredie a vodné hospodárstvo, registračný orgán (AGES), predstavitelia spolkových krajín, Viedenská poľnohospodárska univerzita (BOKU) a spolkové poľnohospodárske komory. Veľký dôraz sa kladie na zvyšovanie povedomia samotných poľnohospodárov a na zabezpečenie prognózy a signalizácie prostredníctvom spolkových komôr vrátane praktického vzdelávania.

58. rakúskych rastlinolekárskeho dňa sa zúčastnili Ing. J. Šimončíč a Ing. Marian Ježík.

8. Iné

Počas roka predseda spoločnosti bol v kontakte so sekretariátom ZSVTS a aktívne reagoval na požiadavky vyplývajúce z uznesení predsedníctva ZSVTS.

9. Záver

Záverom treba zdôrazniť, že spolupráca medzi rastlinolekárskymi spoločnosťami Slovenska, Česka, Nemecka a Rakúska je veľmi živá. Dôkazom toho je pravidelná výmena a účasť odborníkov na podujatiach organizovaných rastlinolekárskymi spoločnosťami v hore uvedených krajinách.

Vypracoval: Ing. Jozef Kotleba

Predseda SRS

Dňa: 30.1.2018